

COMPLEXUL MUZEAL BISTRITA-NASAUD	
INTRARE	Nr. 2676
IESIRE	
Ziua 08	Luna 10 Anul 2008

Catre Consiliul Judetean Bistrita-Nasaud

Complexul Muzeal Bistrita-Nasaud

ROMANI CARE AU FACUT UNIREA

Proiect film documentar de lung metraj

I. Date despre asociatie/fundație :

1. Denumirea:

Fundația Culturala LIVIU REBREANU cu sediul în localitatea BISTRITA,
str.VASILE ALEXANDRI , nr 14, telefon 074130 6865

2. Reprezentata prin Moldovan Ciprian Augustin in calitatea de Presedinte.

3. Codul fiscal nr 7702479

4. Nr. contului bancar IBAN RO90PIRB0600735715001000. deschis la
Banca PIREUS BANK BISTRITA

5. Date personale ale președintelui asociației/fundației/organizației sau
despre persoana fizică:

Numele și prenumele MOLDOVAN CIPRIAN AUGUSTIN, domiciliat în
localitatea CHIRALES, str. PRINCIPALA, nr. 214, tel. 0741306865

II. Date despre proiectul propus:

1. Titlul proiectului: ROMANI CARE AU FACUT UNIREA
2. Scopul: Promovarea, prin mijloace multimedia a personalitatilor care s-au nascut ori s-au format in judetul Bistrita-Nasaud si care au avut o contributie decisiva in infaptuirea Marii Uniri. Este vorba despre Alexandru Vaida Voievod, Primul Patriarh al Romaniei, Miron Cristea si Cardinalul Iuliu Hossu. Propunem asadar un recurs la memorie care isi doreste sa popularizeze momente importante din istoria moderna , sa evoce realitatile trecute, mai putin cunoscute de marele public, sa constientizeze factorii de decizie de la nivel local si central cu privire la importanta promovarii patrimoniului cultural imaterial al judetului si, sa sprijine comunitatea si actorii locali in demararea unor proiecte de dezvoltare durabila si identificarea unor strategii de dezvoltare a turismului cultural in Bistrita-Nasaud.
3. Rezumatul proiectului: Se are in vedere realizarea unui film documentar de lung metraj despre Marea Unire de la 1918 vazuta prin ochii a trei mari personalitati romanesti care, intr-un fel sau altul au avut legaturi cu judetul Bistrita-Nasaud. In procesul de documentare al filmului se va urmari gasirea unor imagini filmice sau fotografice vechi, prelucrarea acestora in formate compatibile cu tehnologia de astazi, precum si folosirea unor insemnari personale ale personalitatilor amintite. Pentru realizarea filmului vor fi realizate sincroane ale celor mai buni specialisti in istoria moderna a Romaniei, cadre didactice universitare, cercetatori, arhivisti. Filmările brute realizate cu imagini de actualitate vor fi efectuate cu tehnica de inalta performanta, iar prelucrarea, procesarea, montajul si postprocesarea audiovideo cu programe si softuri specifice productiilor cinematografice.

Repere despre subiectii filmului documentar

ALEXANDRU VAIDA VOIEVOD

Născut la data de 27 februarie 1872, Alexandru Vaida Voievod s-a format în tradiția intelectualității transilvane românești, prin tatăl său, Dionisie, prezumtivul autor al celei mai vechi formulări manuscrise a Memorandumului, prin bunicul său, Alexandru Bohăției, căpitan suprem al Districtului Grăniceresc Năsăud, și prin scurta școlaritate, de numai doi ani, la liceul din Brașov, unde cultura românească a încununat temeinicia educației germane a deschiderii

universale dobândite la sașii din Bistrița. Deci școala primară a făcut-o la Cluj, gimnaziul sășesc din Bistrița și liceul românesc de la Brașov. Studiile superioare le-a făcut la Viena, unde a obținut titlul de doctor în medicină, dar nu a exercitat această profesiune decât întâmplător.

Rupând zăgazul „pasivității” prin care se încercase protestul tăcut al românilor transilvăneni împotriva inegalității de drepturi, noua generație trece la „activitatea” politică a competiției electorale, începând cu alegerile din anul 1905. Ales împreună cu alți deputați români în parlamentul Ungariei, împreună cu cei cehi, slovaci și sârbi, formează o opoziție unită, cu ecou în presa internațională. Apărător pe toate tărâmurile al drepturilor naționalităților, în parlamentul Ungariei, față de politica oligarhiei maghiare, principalele campanii susținute de Al. Vaida Voievod militează pentru votul universal, egal și secret, inclusiv dreptul de vot al femeii, inițiat încă din anul 1905, și critica legilor școlare ale contelui Apponi și co., prin care urma să se predea numai ungurește în școlile românești, considerate de autor ca un atentat la adresa confesiunilor românești și a limbii poporului român, cu consecințe incalculabile.

Un moment de vârf al lui Al. Vaida Voievod în parlamentul budapestan l-a reprezentat demascarea caracterului reacționar ostil antiromânesc al legii școlare a lui Apponi și Berzevisy. La această lege, Al. Vaida Voievod a protestat în parlamentul ungar, spunând: „Votați și această lege, dar ziua și noaptea sună-vă în urechi și neliniștească-vă în conștiință protestul nostru, care este glasul timpului! Și dați-vă seama că omul poate prânzi cu minciuna, dar cina nu poate. Dați-vă seama că spiritul timpului, voința oamenilor e mai puternică decât voința unui ministru, căci ministrul și legea lui azi este, mâine nu va mai fi, milioanele însă și voința lor sunt eterne și nepieritoare”.

Sub pretextul că ar fi citit în parlament versuri insultătoare, este eliminat în 1907 și revine în 1910 ca deputat de Făgăraș, până în 1918, cu prestigiul sporit, continuând cu aceeași energie lupta în favoarea românilor. În 1910 întreprinde o vizită de informare la București. Comitetul Executiv al Partidului Național Român, întrunit la Oradea în 29 septembrie 1918, acceptă în acord cu socialiștii o declarație de independență a națiunii române. Tot atunci este constituit un comitet compus din V. Goldiș, I. Maniu, Șt. Ciceo-Pop, I. Suciu și Al. Vaida Voievod. La 18 octombrie încep lucrările parlamentului maghiar. Cu acest prilej, deputatul Vaida Voievod, în calitate de reprezentant al Partidului Național Român din Transilvania, citește Declarația Comitetului Executiv al partidului de liberă dispunere de soarta sa și a poporului român din Ardeal și

Ungaria. A urmat Marea Adunare Națională de la 1 Decembrie 1918, care a consfințit pe vecie Unirea Transilvaniei cu România.

Al. Vaida Voievod este ales în Consiliul Dirigent ca vice-președinte și șef al departamentului de externe de presă și membru în comisia care urma să prezinte la București regelui Ferdinand I istoricul act al Unirii. La 12-13 decembrie 1918, delegația aleasă la Alba Iulia, formată din episcopii Miron Cristea și Iulian Hossu și miniștrii V. Goldiș și Al. Vaida Voievod, prezintă suveranului României actul Unirii.

MIRON CRISTEA

Patriarhul dr. Miron Cristea s-a născut la 18 iulie 1868, în orașul Toplița (astăzi în județul Harghita), într-o familie de țărani români și a primit la botez prenumele Ilie. După mamă, provenea dintr-o familie greco-catolică.

A făcut studiile la gimnaziul săsesc din Bistrița (1879-1883), la gimnaziul grăniceresc din Năsăud (1883-1887) și apoi la Institutul Teologic din Sibiu (1887-1890). Ca elev la liceul din Năsăud, în anul școlar 1886-1887, Ilie Cristea a fost ales președinte al societății culturale Virtus Romana Rediviva, pe care o prezidase cu trei ani înainte George Coșbuc.

După finalizarea examenului de bacalaureat și absolvirea Academiei Teologice din Sibiu în anul 1890, Ilie Cristea a fost numit învățător-director la Școala confesională românească din Orăștie și a început să colaboreze la Telegraful Român. După un an Mitropolia din Sibiu l-a trimis cu o bursă să studieze la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Budapesta (1891-1895), unde a obținut la 15 mai 1895 titlul de doctor în filologie. Teza de doctorat este intitulată Viața și opera lui Eminescu.

Odată înfăptuită Marea Unire din 1918, episcopul Miron Cristea a făcut parte din delegația românilor transilvăneni care a prezentat actul unirii la București. Ca recunoaștere a meritelor sale în procesul unificării, Cristea a fost ales de Marele Colegiu Electoral, la 18/31 decembrie 1919, să ocupe scaunul (rămas vacant) de mitropolit primat al Bisericii din România întregită. Investitura și înscăunarea au avut loc a doua zi.

La 7 iunie 1919 a fost ales membru de onoare al Academiei Române, recunoscându-i-se prin aceasta și activitatea publicistică desfășurată până atunci.

Cristea publicase o serie de lucrări, între care o monografie despre Alexandru Roman (1897) și o alta dedicată mitropolitului Miron Romanul (1898), apoi mai multe broșuri care conțineau cuvântări pe teme morale și patriotice, lucrarea „Proverbe, maxime, asemănări și idiotisme colectate din graiul românilor din Transilvania și Ungaria” (1901), iar în anul 1905 tipărise „Iconografia și întocmirile din internul bisericii răsăritene”, un valoros tratat de artă creștină, republicat ulterior, pe capitole, în periodicalul „Telegraful Român”.

La 4 februarie 1925, mitropolitul primat Miron Cristea a fost ales patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, fiind investit și înscăunat la 1 noiembrie 1925, devenit astfel primul patriarh al creștinismului ortodox românesc. În calitate de întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, el a desfășurat o intensă activitate cultural-misionară,

Ca lider național român și militant pentru unificarea teritorială a României, patriarhul Cristea a fost numit senator, regent (20 iulie 1927 - 8 iunie 1930) și, în cel din urmă an al vieții, în împrejurări deosebit de grele, prim-ministru, între 10 februarie 1938 și 6 martie 1939, dată la care a murit. Decesul a survenit la Cannes (Franța), unde plecase pentru tratament medical. Trupul neînsuflețit al patriarhului a fost înmormântat în Catedrala Patriarhală din București.

A fost succedat în funcția de premier de Armand Călinescu și în cea de patriarh de Nicodim Munteanu.

IULIU HOSU

Cardinalul Iuliu Hossu s-a născut la 30 ianuarie 1885 în satul Milaș, județul Bistrița-Năsăud din părinții Ioan, preot, și Victoria.

În 1904 își începe studiile teologice, fiind trimis la Colegiul De Propaganda Fide din Roma. În 1906 este promovat doctor în Filosofie, iar în 1910 doctor în Teologie. În ultimul an de studii, la 27 martie 1910, este hirotonit preot de Episcopul Vasile Hossu.

Revine în Lugoj unde activează pe rând ca protocolist, arhivar, bibliotecar, apoi Vicar și secretar episcopesc. La 3 martie 1917 este numit Episcop în scaunul Eparhiei Gherla, rămas vacant, numirea găsindu-l preot militar. La 1 decembrie 1918 Episcopul Iuliu Hossu citește Declarația Unirii pe Câmpia Blajului.

În 1930 Eparhia de Gherla devine de Cluj-Gherla, mutându-și centrul în orașul Cluj, Iuliu Hossu devenind Episcop de Cluj-Gherla. Aici îl prinde perioada de ocupație horthystă (1940-1944) și în ceputul regimului comunist.

La 28 octombrie 1948 este arestat și dus la Dragoslavele. Este transferat mai apoi la Mănăstirea Căldărușani, iar în 1950 la Penitenciarul din Sighetul Marmației. În 1955 ajunge la Curtea de Argeș, în 1956 la Mănăstirea din Ciorogârla, apoi din nou la Căldărușani, unde a stat izolat până la sfârșitul vieții. La 28 aprilie 1969 este numit Cardinal „in pectore”.

Moare la 28 mai 1970 în Spitalul Colentina din București, ultimele lui cuvinte fiind: „Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă”.

4. Obiective:

a. Obiectiv general: Creșterea interesului științific, cultural și turistic pentru istoria județului Bistrița-Nasaud prin promovarea la scară largă a personalităților și evenimentelor cu relevanță națională și internațională, precum și formarea unei conștiințe de apartenență la acest spațiu românesc.

b. Obiective specifice: Realizarea unui produs multimedia compus din DVD-uri și coperti.

5. Grup țintă: Tinerii între 15 și 30 de ani, elevi și studenți, angrenați în procesul educațional care pot valorifica materialele referitoare la istoria țării și a județului; oficialități române și străine cu care vin în contact reprezentanți ai instituțiilor locale; turiști din țară și străinătate care pot prin intermediul filmului să cunoască istoria județului Bistrița-Nasaud.

6. Localitatea/instituția în care se derulează proiectul, cu indicarea departamentului și a persoanei responsabile: Bistrița, Ciprian Moldovan.

7. Durata derulării proiectului: 15.10.2018- 10.12.2018

8. Bugetul proiectului pe surse de finanțare:

a) fonduri solicitate de la bugetul Complexului Muzeal Bistrita-Nasaud
cuantumul finanțării solicitate 25000 lei;

8. Descrierea detaliată a activităților:

Activitate, cost

1.Documentare, filmari interviuri specialisti, filmari brute, procesare
imagini filmice si fotografice vechi 11000 lei

Interviurile axate pe punctaje desprinse din schita filmului vor fi realizate cu
istorici, profesori de nivel universitar si cercetatori, recunoscuti si apreciati.

Filmarea acestor interviuri din care vor fi realizate apoi sincroane folosite in
filmul documentar se va face cu camere full hd, in contrapozitie. Filmările brute
de ambianta, vor fi realizate cu aceleasi camere si acolo unde se impune cu
drona.

Imaginile filmice si fotografice vechi vor fi procesate cu softuri speciale si
digitalizate.

2. Script, screen-play, montaj sincroane, voci naratori 5000 lei

Realizarea scenariului si a scriptului va fi facuta de catre un jurnalist, absolvent
al Facultatii de Istorie, cunoscaror al evenimentului tratat in film, iar montajul
sincroanelor in format cinematografic va fi realizat cu soft dedicat.

Naratorii vor fi persoane cu experienta in radio si televiziune, cu dictie.

3.Montaj film, procesare audio-video, post procesare 8000 lei

Cele trei operatiuni vor fi realizate cu softuri specifice de catre un specialist cu experienta in televiziune si realizarea de filme documentare.

4. Realizare DVD-uri si coperti

1000 lei

9. Soluții inovatoare/modele noi de punere în practică: Folosirea de tehnici multimedia aplicate pe filme documentare.

10. Care sunt rezultatele așteptate calitative și cantitative verificabile în mod obiectiv? Realizarea de un film documentar cu durata de minim 45 minute si maxim de 60 min. si multiplicarea lui pe 200 DVD-uri.

11. Durabilitatea proiectului:

a. În ce măsură proiectul va avea influență pe termen lung asupra grupului țintă? Produsul multimedia rezultat in urma implementarii proiectului va fi folosit in licee si universitati ca instrument de invatare si va servi deasemenea ca mijloc de educatie continua a adultilor interesati de istoria tarii si a judetului;va fi folosit de oficiali romani si straini, precum si de turisti ca mijloc de informare si cunoastere

b. În ce măsură propunerea conține potențiale efecte multiplicatoare? In fiecare an pot fi realizate productii video si scrise despre alte personalitati din judetul Bistrita-Nasaud care se vor adauga la cele realizate si care vor fi distribuite in scoli,licee si institutii de administratie publica.

c. În ce măsură rezultatele proiectului propus sunt durabile:

- Financiar (cum vor fi finanțate activitățile după ce bugetul alocat se va termina?). In fiecare an pot fi realizate productii video si scrise despre alte personalitati din judetul Bistrita-Nasaud care se vor adauga la cele realizate si care vor fi distribuite in scoli, licee si institutii de administratie publica.-

Instituțional (vor exista structurile care să asigure continuarea proiectului după terminarea finanțării In fiecare an pot fi realizate productii video si scrise despre alte personalitati din judetul Bistrita-Nasaud care se vor adauga la cele realizate si care vor fi distribuite in scoli, licee si institutii de administratie publica. **III. Experiența fundației LIVIU REBREANU în domeniul pentru care se solicită finanțarea:**

1. Realizarea a numeroase filme documentare precum Bistrita-Nasaud, Poarta Transilvaniei, Biserici fortificate din judetul Bistrita- Nasaud, Memoria caselor din Bistrita, Profetul, un emotionant film despre Andrei Muresanu, Dela Pamant la Cer, povestea adevarata a lui Tanase Tudoran, Nicolae Balan-Mitropolitul, Jurnalist in Bistrita, un film despre viata dramatica a jurnalistului si tipografului bistritean din tre anii 1900 si 1965 a lui Gustav Zickeli, Lechinta, istoria regasita, un film despre una dintre cele mai vechi comunitati transilvane etc